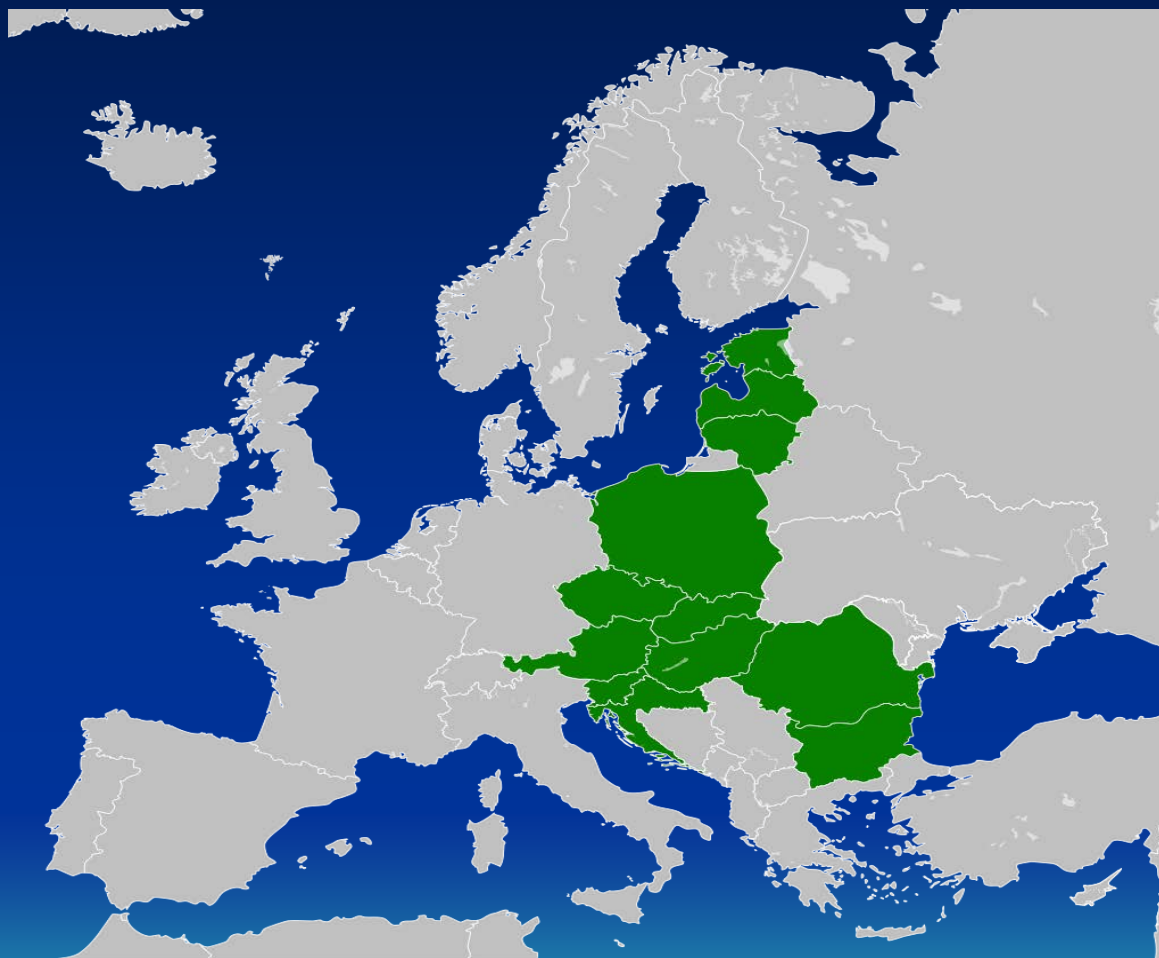

"Инициатива "Три морета" - перспективи и възможности за България"

Иван Хиновски, Христо Казанджиев
Български Енергиен и Минен Форум (БЕМФ)

БЕМФ "Инициативата "Три морета" - перспективи и възможности за България"

- 18.01.2008 г. – подписване на Споразумение между България и Русия, за изграждане на газопровод за транзит на руски природен газ през България – Южен поток;
- 06.01.2009 г. – ГАЗПРОМ прекрати доставките на природен газ за Европа. Най-тежко засегната е България. В резултат всички европейски страни планират и реализират мерки за намаляване зависимостите си от доставките на природен газ от Русия. С изключение на България.
- **07.2009 г. – приемане на РМС № 615, за обявяване на проектите за газопроводи Комотини-Ст.Загора, Русе – Гюргево, Добрич-Силистра и др. за обекти от Национално значение**
- .11.2010 – създаване на компанията "Южен поток България" АД (Газпром и БЕХ), за изграждане газопровода "Южен поток" през България;
- .10.2013 г. ЕК избира два терминала за втечен природен газ (LNG), за проекти от общ интерес за ЕС – LNG Александрополис и LNG Егея (срещу гр.Кавала). Реализацията на проектите следва да стартира 2016 и 2017 г.
- **2014 г. – въвеждане в експлоатация на LNG терминала "Независимост", Литва;**
- 2014 г. - идеята за създаване на Инициативата "Три морета" е представена като доклад от Атлантическия клуб и полската Central Europe Energy Partners, неправителствена организация на енергийни и енергоемки компании и организации от четири централноевропейски държави;
- 01.11.2014 г. - прекратяване на проекта "Южен поток" от президента на Русия Владимир Путин и стартиране на проекта "Турски поток";
- .01.2015 г. – представяне от министър-председателя на България Бойко Борисов на концепция за изграждане на газов хъб "Балкан" и мащабна инфраструктура за пренос на природен газ в България;

БЕМФ "Инициативата "Три морета" - перспективи и възможности за България"

- 25-26.08.2016 г. - първата среща на високо ниво в Дубровник, Хърватия за институционализиране на Инициативата. Подписана е учредителна декларация за икономическо сътрудничество в областта на енергетиката, транспорта и комуникационната инфраструктура с участието на 12 европейски държави - Австрия, България, Естония, Латвия, Литва, Полша, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Хърватия и Чешката република. Инициативата е тясно свързана с два големи инфраструктурни проекта в региона: магистрала север-юг „Виа Карпатия“, свързваща Клайпеда в Литва със Солун в Гърция; инфраструктура за втечен природен газ, с морски терминали в Полша и Хърватия и свързващ тръбопровод.
- **2016 г. - въвеждане в експлоатация на LNG терминала "Свиноушче" (Swinoujście) Полша;**
 - **въвеждане в експлоатация на интерконектора Русе(България) – Гюргево (Румъния);**
 - **прекратяване на проекта за LNG Егея (гр.Кавала) и приоритетно развитие на проекта LNG Александрополис с разчет за въвеждане в експлоатация до края на 2022 г.**
- 06.06.2017 г. – подписване на Споразумение между Газпром и България, за реализация на проекта "Турски поток" през нашата страна. В резултат на неговата реализация капацитета на българските транзитни газопроводи практически изцяло е ангажиран от Газпром като по този начин е блокиран Европейския южен газов коридор;
- 6–7 юли 2017 г. - втората среща на високо ниво по Инициативата е проведена във Варшава, Полша. Сред гостите са и президентът на САЩ – Доналд Тръмп. Участващите страни единодушно приемат създаването на Бизнес форум „Три морета“;

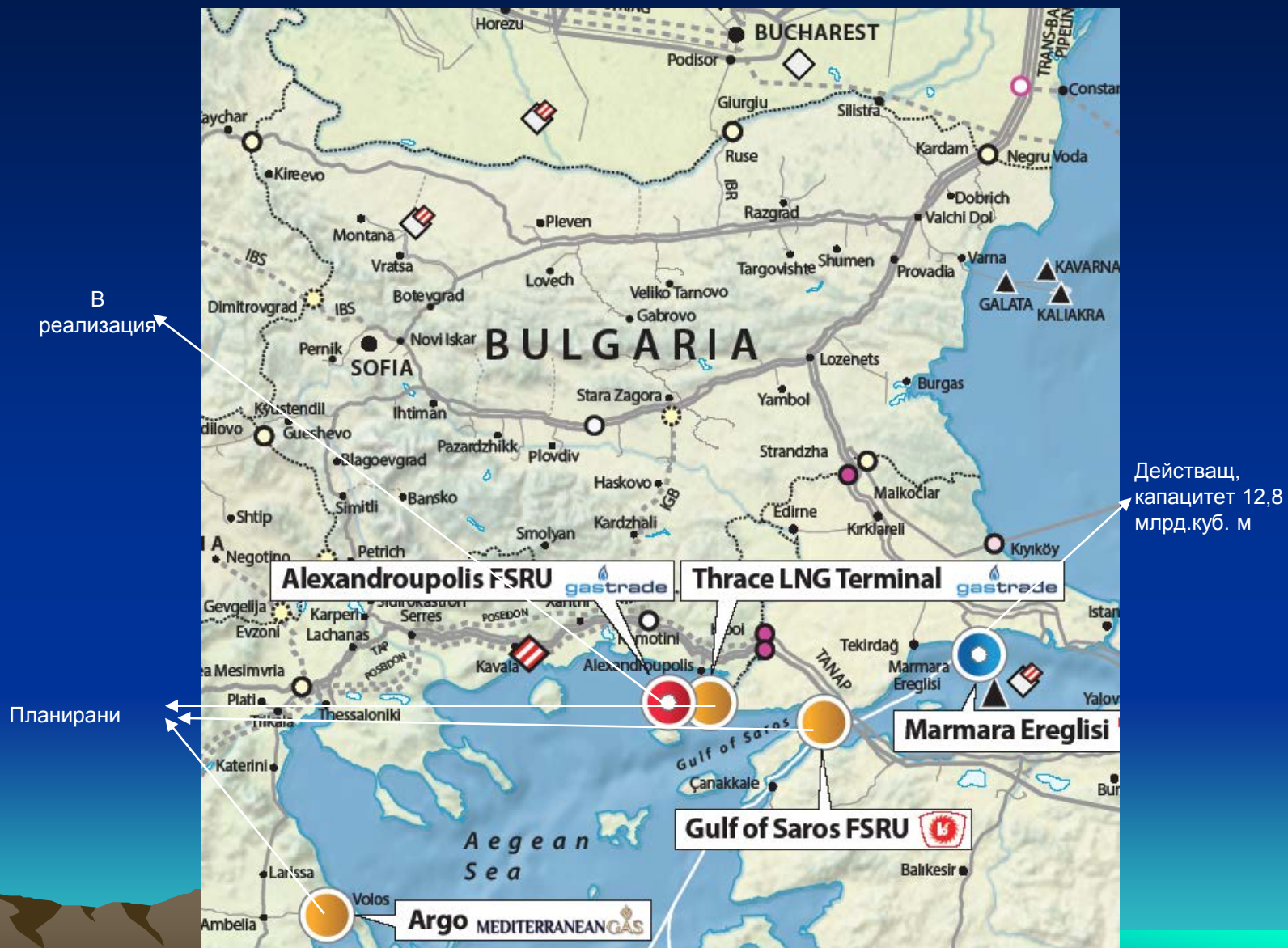

- 6–7 юли 2017 г. - втората среща на високо ниво по Инициативата е проведена във Варшава, Полша. Сред гостите са и президентът на САЩ – Доналд Тръмп. Участващите страни единодушно приемат създаването на Бизнес форум „Три морета“;
- 17–18.09.2018 г третата среща на високо ниво по Инициативата е проведена в Букурещ, Румъния. Одобрени са проекти за взаимно свързване в три ключови области: транспорт, енергетика и цифрови технологии. Организирано е първото издание на Бизнес форума. Създадена е мрежа от търговски камари 3SI и е подписано писмо за намерение за създаване на Инвестиционен фонд „Три морета“.
- 5-6.06.2019 г. – четвърта среща на високо ниво по Инициативата е проведена в Любляна, Словения. Същата година е подписан учредителния акт на Инвестиционния фонд на Инициатива „Три морета“. Фондът се фокусира върху проекти за създаване на транспортна, енергийна и цифрова инфраструктура в региона на „Три морета“;
- 15.02. 2020 г - Мюнхен, Германия, САЩ обявяват ангажимент да предоставят до един милиард долара финансиране за страните от Централна и Източна Европа по Инициативата „Три морета“ ,
- 19.10.2020 г. – пета среща на високо ниво. Проведена е виртуално поради пандемията от Ковид;
- **.01.2021 г. - въвеждане в експлоатация на LNG терминала на "Остров Кърк", Хърватия;**
- 08-09.07.2021 г. - шестата среща на високо ниво по Инициативата е проведена в София, България.

- Българските институции са предложили следните четири проекта за финансиране в рамките на Инициативата "Три морета":
 - възстановяване на проектните параметри на ж.п. линия Русе-Варна;
 - изграждане на тунел под прохода „Петрохан“;
 - разширяване на газовото хранилище в с. Чирен; и
 - изграждане на магистрала „Черно море“ (Варна-Бургас).
- Предложените от българските институции проекти по Инициативата "Три морета" са свързани основно с развитието на транспортната инфраструктура и в по-малка степен с развитието на енергиен проект от национално значение;
- Агресивното и брутално поведение на Русия към незначителни международни и корпоративни договори за доставки на енергийни ресурси показва уязвимостта и зависимостите на всички европейски страни от руската геополитика в дългосрочен план.
- Това агресивно и брутално поведение на Русия налага преосмисляне на приоритетите на участниците в Инициативата "Три морета" с акцент върху междусистемната енергийна свързаност и съвместни действия за диверсификация на източниците на природен газ;
- Колективното противодействие срещу енергийния произвол на Русия в Ц. и ЮИ Европа налага привличане в Инициативата "Три морета" и на други страни от региона с потенциал за развитие на проекти от полза за целите на Инициативата, респективно Гърция, Турция, Украйна и Молдова.

БЕМФ "Инициативата "Три морета" - перспективи и възможности за България"

БЕМФ "Инициативата "Три морета" - перспективи и възможности за България"

Действащ, в процес на разширение

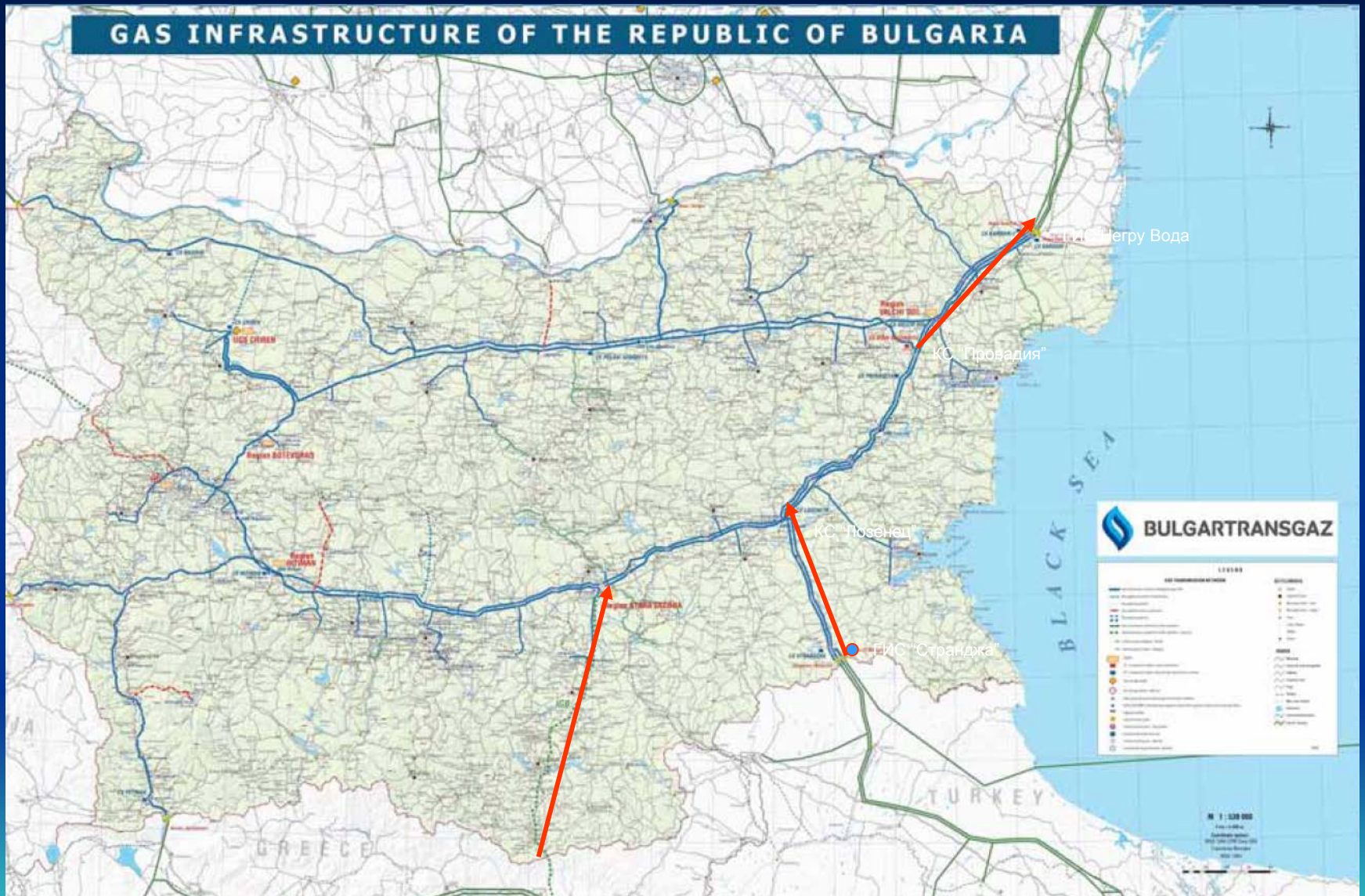
В проект

Действащ

БЕМФ "Инициативата "Три морета" - перспективи и възможности за България"

- Възможностите за развитие на диверсификацията на източниците на природен газ за страните-участници в Инициативата и бъдещите асоциирани членове се свързват главно с:
 - подкрепата и реализацията на проекти за разширение и изграждане на нови LNG терминали по крайбрежието на Полша и Литва и гръцкото и турското крайбрежия на Егейско и Мраморно море;
 - увеличение на трансграничния капацитет за пренос на природен газ от LNG терминалите по гръцкото и турското крайбрежия на Егейско и Мраморно море през България за другите страни от Инициативата;
- Основни приоритети на България за елиминиране на Руската енергийна зависимост е да предприеме незабавни рестриктивни мерки спрямо Газпром, като отговор на неговите действия спрямо България, като :
 - реформира ангажирания от Газпром капацитет на газопровода "Турски поток" през България и го предостави на страните - получателки на руски природен газ (Гърция, Македония, Сърбия, Унгария и всяка друга страна) за получаване на ГИС Странджа, България. Това е възможност да се деблокира Европейския южен газов коридор през Турция и свободния капацитет да се ползва за пренос на природен газ към Румъния, Молдава и Украйна;
 - трансформира националната газопрееносна система в Трансбалканска газопрееносна система;
 - увеличи капацитета на интерконектора Комотини-Стара Загора;
 - увеличи капацитета на системата от газопроводи КС Странджа – КС Лоценец(когато е необходимо);
 - ускори изграждането на LNG терминала срещу гр.Александуполис, Гърция;
 - реализация на проект за работа в реверс на газопрееносната система към Румъния в участъка от КС "Провадия" (България) до ГИС "Негру Вода" (Румъния), за пренос на природен газ към Румъния, Молдова и Украйна.

БЕМФ "Инициативата "Три морета" - перспективи и възможности за България"

БЕМФ "Инициативата "Три морета" - перспективи и възможности за България"

БЛАГОДАРИМ ЗА ВНИМАНИЕТО

